

Трудове законодавство України встановлює певні особливості правового регулювання праці неповнолітніх (осіб віком до 18 років).

РОБОТОДАВЦІ, які використовують працю неповнолітніх, ЗОБОВ'ЯЗАНІ додержуватися вимог:

- **щодо оформлення працевлаштування неповнолітніх:** здійснюється на підставі трудового договору, укладеного у письмовій формі (ст. 24 КЗпПУ) та лише після попереднього медичного огляду (ст.191 КЗпПУ).

Роботодавець зобов'язаний повідомити такому працівнику всі умови оплати праці, її розміри, порядок і терміни виплати, ознайомити з правилами охорони, безпеки праці, ознайомити з правилами внутрішнього трудового розпорядку (ст.29 КЗпПУ).

При прийнятті на роботу випробування особам віком до 18 років не встановлюється (ч.3 ст.26 КЗпПУ).

- **щодо віку працевлаштування та тривалості робочого часу** (ст.188, п.1 ч.1 ст.51 КЗпПУ):

✓ учні віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул - 24 години на тиждень (за згодою одного з батьків або особи, що його замінює);

✓ особи віком від 15 до 16 років - 24 години на тиждень;

✓ особи віком від 16 до 18 років - 36 годин на тиждень;

- **щодо заборони:**

✓ залучення неповнолітніх до роботи в нічний час, у вихідні дні, до надурочних робіт (ст.192 КЗпПУ);

✓ застосування праці неповнолітніх на важких роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, також залучення таких осіб до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми (ст.190 КЗпПУ).

- **щодо норми виробітку та оплати праці:**

✓ норми виробітку встановлюються виходячи з норм для дорослих робітників пропорційно скороченому робочому часу для осіб, що не досягли 18 років(ст.193 КЗпПУ);

✓ заробітна плата працівникам молодше 18 років при скороченій тривалості щоденної роботи виплачується в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи (ст.194 КЗпПУ).

- **щодо часу відпочинку неповнолітніх** (ст.195 КЗпПУ):

✓ право на відпустку у перший рік роботи виникає до настання шестимісячного терміну безперервної роботи на підприємстві,

✓ відпустка надається у зручний для них час,

✓ тривалість відпустки - 31 календарний день (ч. 8 ст. 6 ЗУ «Про відпустки).

- **щодо особливостей звільнення** (ст.198 КЗпПУ):

✓ звільнення неповнолітніх з ініціативи власника або уповноваженого ним органу допускається, крім додержання загального порядку звільнення, тільки за згодою районної (міської) служби у справах дітей;

✓ звільнення з підстав, зазначених в пунктах 1, 2 і 6 статті 40 КЗпПУ провадиться лише у виняткових випадках і не допускається без працевлаштування.

Варто пам'ятати, що батьки, усиновителі і піклувальники неповнолітнього мають право вимагати розірвання трудового договору з неповнолітнім, коли продовження його чинності загрожує здоров'ю неповнолітнього або порушує його законні інтереси (ст.199 КЗпПУ).

ВАЖЛИВО! Роботодавець зобов'язаний вести спеціальний облік працівників, які не досягли 18-річного віку, із зазначенням дати їх народження (ст. 189 КЗпПУ).

Кожен роботодавець повинен пам'ятати, що використання праці неповнолітніх – справа відповідальна!

УВАГА! ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ!

Юридичні та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність:

- **фінансову:** за порушення законодавства про працю відповідно до ст. 265 КЗпПУ
- **адміністративну:** за порушення вимог законодавства про працю та про охорону праці відповідно до ст. 41 КпАПУ.
- **кримінальну:** порушення правил працевлаштування неповнолітніх осіб може бути кваліфіковано як грубе порушення трудового законодавства відповідно до ст.172 ККУ (штраф від 50 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, або позбавлення права обіймати певні посади, або заборона на зайняття певною діяльністю до п'яти років, або виправні роботи на строк до двох років, або арешт на строк до шести місяців).

Роботодавець, який використовує працю неповнолітніх, зобов'язаний дотримуватись встановлених Кодексом законів про працю України вимог щодо трудових прав та гарантій таких осіб.

За більш детальним роз'ясненням, звертайтеся до спеціалістів

Управління Держпраці
у Миколаївській області
за адресою: вул. Маршала
Василевського, 40/1,
м. Миколаїв, 54003

☎ 50 01 34, 36 22 88
E-mail: 14mk@dsp.gov.ua

Управління Держпраці
у Миколаївській області

Захищена праця молоді
сьогодні – збережений
трудоий потенціал для
майбутнього

м. Миколаїв